

Bijdrage Vincent van den Boogert

Beste oud-collega's,

Het is inmiddels enkele maanden geleden dat de schikkingsovereenkomst met het Openbaar Ministerie bekend werd gemaakt. Niet alleen in de media en de samenleving, maar ook bij collega's en oud-collega's zoals jullie, bracht dit veel commotie teweeg. Begrijpelijk want het is niet niks. Een serieuze boete, voor serieuze tekortkomingen over een serieus onderwerp.

In de afgelopen maanden heb ik met bijna tweeduizend collega's en vele klanten gesproken door het hele land. Daar heb ik teleurstelling gehoord, maar vooral ook onbegrip. Hoe heeft dit zo kunnen gebeuren? Wat is er verkeerd gegaan? Gelukkig kan ik tijdens de gesprekken daar op ingaan en tekst en uitleg geven. Dat is ook nodig, want het is complexe materie en eenvoudige antwoorden zijn er simpelweg niet.

De overeenkomst die we hebben gesloten met het Openbaar Ministerie en de daarbij behorende boete zijn het gevolg van tekortkomingen in de uitvoering van ons beleid om financieel-economische criminaliteit te voorkomen. Dat is pijnlijk, spijtig en niet goed. Daar kan en wil ik niets aan afdoen. Belangrijk om te benadrukken vind ik echter wel dat er in alle onderzoeken geen enkel bewijs of indicatie is gevonden dat individuele medewerkers met opzet hebben meegewerkt aan witwassen of er zelf van hebben geprofiteerd.

Daarnaast is het ook niet zo dat er niets is gedaan. Integendeel. In de afgelopen jaren hebben heel veel collega's een enorme hoeveelheid klanten gescreend, systemen verbeterd, dossiers aangelegd, meer dan 25.000 meldingen van verdachte transacties gedaan en is er van duizenden klanten afscheid genomen. Was dit alles voldoende? Was het goed genoeg? Het antwoord kan niet anders zijn dan 'nee'. Het ligt echter in mijn aard om ook in moeilijke tijden het positieve te blijven zien. Ik grijp dit moment dan ook liever aan om verder te verbeteren. Elke fout is een kans om te leren. Elke serieuze tekortkoming een verplichting om te leren. Juist nu. Het staat buiten kijf dat we ons aan alle regels, richtlijnen en wetten moeten en willen houden. Niet alleen aan de letter daarvan, maar ook aan de geest. Dat is ons fundament. We nemen nieuwe maatregelen, maar we hebben al een hele tijd geleden een fors verbeteringstraject ingezet.

Soms word ik bevraagd over de ING-cultuur. Ik antwoord dan dat cultuur zich onder andere laat definiëren als 'het gedrag van een organisatie als je onder druk staat'. Het is juist deze cultuur dat ons onderscheidt en trots maakt. Met vereende krachten

problemen oplossen en met rechte rug iedere dag moeilijke vragen van klanten beantwoorden, onze dienstverlening verbeteren, klanten financieel fit maken en hen een superieure klantervaring bieden. Als individuele medewerker en met ruim 10.000 collega's in Nederland. Het is deze cultuur die we hebben meegekregen van onze oud-collega's en willen doorgeven aan iedere nieuwe lichterling.

Hartelijke groet,
Vincent van den Boogert
CEO ING in Nederland

PFI viert 1e lustrum

Age Knossen, Ferdi Jonkman en Wim Evers in gesprek met PFI-bestuurders

Inhoud:

2 OUD-COLLEGA'S

- › Oud-bankdirecteur Hans de Vries verstrekte microkredieten in Afrika

2 KORT NIEUWS

- › Agenda
- › Overleden en nieuwe leden

3 EVENEMENTEN

- › Varen met de Shaffy

3 LEDENENQUÊTE

- › Leden in verbinding: uitslag ledenenquête

7 MIJN DRIVE

- › Anne-Marie Theunissen startte haar eigen klussenbedrijf

7 UIT HET ARCHIEF

- › Slenteren in rond het oude hoofdkantoor aan de Van Baerlestraat

4 UW BELANG

- › Interview met PFI-bestuursleden door Age Knosse, Ferdi Jonkman en Wim Evers
- › Jean-Paul van Haarlem van zorgverzekeraar ONVZ aan het woord
- › Zorgverzekering van Zilveren Kruis

8 VROEGER EN NU

- › Met scheidend secretaris Gerard van Weerdhuizen en opvolger Tom Kuyper

“Het is een feest om daar in Afrika rond te lopen”

Hans de Vries verstrekte microkredieten

Met oud-ING-bankdirecteur Hans de Vries in gesprek over zijn ervaringen in het vrijwilligerswerk in Afrika, over zijn loopbaan bij ING en het werken bij de vrijwillige brandweer.

Een indrukwekkende staat van dienst op velerlei gebied, anders kun je de betekenis van Hans de Vries (75) voor de samenleving niet duiden. Talloze maatschappelijke functies heeft hij bekleed (bij ING Bank) in Nederland en daarbuiten in Afrika. Alleen al zijn betrokkenheid bij organisaties en stichtingen na zijn prepensionering in 2003 is imponerend: veertien in getal. Uiteenlopend van commissaris, toezichthouder financiën, personal coach tot schipper en excursieleider.

Zijn voorliefde voor Afrika begon op een reis daarheen – Hans heeft talloze landen in de wereld bezocht – en hij was direct verknocht aan dit deel van de wereld. Na zijn prepensionering in 2003 kwam hij in contact met vrijwilligersorganisatie PUM: Programma Uitzending Managers, in 1978 door Herman Wijffels, voormalig directeur van Rabobank, in het leven geroepen om kennis en ervaring van topmanagers na beëindiging van hun loopbaan in te zetten voor de duurzame ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen in ontwikkelingslanden. “Meteen al werd ik gevraagd een project te doen in Mali”, vertelt De Vries. Maar tijdens zijn studie aan de middelbare landbouwschool deed hij al andere opdrachten, bijvoorbeeld met de zeer bekende Franse priester Abbé Pierre in Parijs. Ook alle projecten in Afrika van voormalig Stichting Humana heeft hij bezocht.

Andere omgangsvormen

Zijn bankervaring in met name de kredietverlening kon Hans in Mali prima inzetten bij de begeleiding en verstrekking van microkredieten zodat bewoners ter plaatse zich simpele maar effectieve productiemiddelen konden aanschaffen. Zoals een molen met een door dieselolie aangedreven dy-

namo waarmee zij graan en noten konden malen om in hun onderhoud te voorzien. De molen diende als onderpand en werd eigendom nadat de geldlening, meestal een paar duizend euro, was terugbetaald. “Controle op de besteding was nodig, want als bleek dat het ene dorp in vergelijking met een andere nederzetting meer dieselolie verbruikte, dan was de oorzaak dat de brandstof werd gebruikt voor iets anders, bijvoorbeeld een eigen vervoermiddel”, ervoer De Vries. Ook was het nodig dat een vorm van administratie werd opgezet. “Vaak komt het voor dat maar een of twee dorpsbewoners kunnen tellen en de enige administratie bestaat uit een paar velletjes papier waarop gegevens worden bijgehouden.” De funding voor dit project kwam van het Hans Blankert Fonds en de Rabobank Foundation. (Hans Blankert was voorzitter van de werkgeversorganisatie VNO-NCW) In Afrika gelden geheel andere omgangsvormen. “Het is de gewoonste zaak dat je je allereerst voorstelt aan de dorpsoudste, een grijsaard van omstreeks 60 jaar – de gemiddelde leeftijd daar is ongeveer 50 jaar – en die regelt alles. Zoals het contact met de dorpsbevolking, waarbij het gangbaar is dat eerst uitgebreid wordt gevraagd naar de familieomstandigheden, de situatie in het dorp, en dergelijke.” Wat Hans de Vries keer op keer ervoer is de dankbaarheid en opgewektheid van de mensen in deze en andere landen waar hij gewerkt heeft, zoals Niger en Burkina Faso. “Als dank kreeg ik dan een kip of een schaap. De kip belandde meestal de volgende dag op het bord, het schaap gaf ik weg.” Zijn werk in Afrika was niet ongevaarlijk: tweemaal heeft Hans de Vries een staatsgreep meegemaakt maar hij zorgde er altijd voor dat hij veilig kon weggelopen, tot grote opluchting van het thuisfront.

Bekijk de korte film met het interview met Hans de Vries thuis.

Vrijwillige brandweer

De combinatie bankdirecteur en (vrijwillige) brandweer is bepaald niet voor de hand liggend. En beide beroepen lagen ook niet in de lijn met zijn vooropleiding aan de middelbare landbouwschool in Utrecht. Hans de Vries werkte eind zestiger jaren onder meer bij NMB Bank Nijmegen en had later de leiding over kantoren in Druten, Ridderkerk, Rotterdam, Vlaardingen, Maassluis en Schiedam. In de periode in Ridderkerk kwam hij in contact met de vrijwillige brandweer. Hij zou er ruim twintig jaar werken, zowel als brandweerman als leidinggevende. Via studies werkte hij zich op van (onder)brandmeester tot bevelvoerder. In die laatste hoedanigheid in combinatie met zijn werk in Burkina Faso kon Hans regelen dat tweedehands redmateriaal naar dit land werd gezonden. Hiervoor kreeg hij van de brandweer in Ouagadougou een onderscheiding. Aan het Instituut voor Fysieke Veiligheid aan de Kemperbergerweg in Arnhem nam hij examens af voor vele officiersfuncties binnen de brandweer. Hij introduceerde ook het officiersdiploma voor vrijwillige brandweercommandant. Dat was nodig omdat de complexiteit van de branden de afgelopen jaren steeds groter is geworden. “Door de crisis in de afgelopen jaren zijn veel bedrijven overgegaan op andere producten en daarbij ook andere grondstoffen. Kennis daarvan dient ook bij de brandweer aanwezig te zijn. Vandaar dat ik heb aangedrongen om vrijwilligers toe te laten tot de officiersopleiding.” De Vries heeft het werken voor de brandweer door de jaren heel goed weten te combineren met zijn directeurschap van

ING Bank. En waar mogelijk fricties zouden kunnen ontstaan: een bankdirecteur spreek je nu eenmaal niet gauw tegen...

Waardering

Zijn fraaie huis in het landelijk gelegen Roelofarendsveen bevat veel Afrikaanse kunst, vaak gekregen als uiting van dank. Veel in zijn werkkamer herinnert aan de waardering die hij alom voor zijn omvangrijke werk kreeg: legpenningen, medailles en getuigschriften waaronder een oorkonde van Dick Schoof, toen directeur-generaal politie bij het ministerie van Veiligheid en Justitie, nu Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. Niettemin blijft deze ambitieuze en hardwerkende man bescheiden. Hij haalt zijn voldoening uit de dankbaarheid die hij van de Afrikaanse bevolking ook nu nog ondervindt, de hulde in de vorm van dans en gezang van deze blijmoedige mensen: “Het is een feest om daar in Afrika rond te lopen”, kijkt De Vries tevreden terug. Zijn advies aan de lezer: “Probeer niet als je 65 bent een hobby te vinden, maar eerder.” Hans woont samen met zijn partner Riet, hij heeft twee zonen van wie een op Curaçao woont en voorts heeft hij vier kleinkinderen. Hans Nijenmanting

Hans de Vries nodigt belangstellenden graag uit te reageren op zijn ervaringen met en te informeren naar deelname aan vrijwilligerswerk. Zijn e-mailadres: 57hde5vr@kpnmail.nl

Andere belangrijke adressen van ngo's:
<https://www.oneworld.nl/>
<https://www.sympany.nl/>

KORT NIEUWS

Nieuwjaarreceptie rayon Noord: 9 januari in Marum

Op een paar kilometer afstand van de stad Groningen wordt op 9 januari vanaf 14.00 uur de nieuwjaarsreceptie gehouden van VO-ING. Er zal een inleiding worden verzorgd over de nieuwe verkeersborden. Opgeven kan via de site.

Agenda

9 JANUARI - Nieuwjaarsbijeenkomst.
In zalencentrum De Kruisweg - Marum

16 JANUARI - Nieuwjaarsbijeenkomst
VO-ING Regio West - Rotterdam

24 MAART - Festival Jazz.
In het theater de Winsinghof in Roden

17 APRIL - Excursie Regeringscentrum Den Haag.
Vanaf Bezoekerscentrum ProDemos, in Den Haag

Nieuwe leden

In de afgelopen periode zijn 10 oud-collega's lid geworden van de VO-NN. Hierbij worden zij van harte welkom geheten bij onze vereniging.

- Dhr. F.C.M. Middelkamp - Drachten
- Dhr. H.J. Bot - Haarlem
- Dhr. R. Kaaijk - Zaandijk
- Dhr. P. Hak - Heerhugowaard
- Dhr. F.E.R. Oudhof - Amstelveen
- Dhr. P. Derksen - Middenbeemster
- Dhr. Th. M. Geijzen - Deventer
- Dhr. R.F. Groesbeek - Dordrecht
- Dhr. F.J.A. Naaijkens - Oostvoorne
- Dhr. H. Versteeg - Almere

In memoriam

De vereniging is voor haar mutaties in het ledenbestand afhankelijk van de informatie van de leden zelf. En in geval van overlijden van informatie hierover van de nabestaanden. Het komt voor dat we wél een overlijden doorkrijgen maar niet de overlijdensdatum. De volgende leden zijn ons in de achterliggende periode ontvallen.

- Dhr. M.J. Rommens - Leidschendam
- Mevrouw T.C. van Doornik - Postma - Berkel en Rodenrijs
- Dhr. W. de Ruiter - 's-Gravenhage
- Dhr. J. van Hees - Amstelveen
- Dhr. H. Hirschfeld - Hilversum

Wij wensen de nabestaanden veel kracht bij het verwerken van dit verlies.

Varen met de Shaffy op 3 oktober 2018

Vóór twaalf uur arriveerden de eerste Ramses Shaffy-liefhebbers al in De kleine Valk op het Marie Heinekenplein in Amsterdam. Even loungen voordat we aan tafel gingen met zijn allen. Lieve bediening heette ons welkom. Al snel zaten we te smullen van een fijne en gulle tomatensoep. Daarna een keuze uit drie gerechten; er waren zelfs speciale menukaarten voor ons opgesteld. Alles smaakte goed.

Het verzamelen en naar de boot lopen ging zo voorspoedig dat we daar moesten wachten. De boot was een beetje laat. Niet getreurd, iedereen was gezellig in gesprek. Instappen, een lekker plekje vinden. Tussen sommige stoelen staan tafeltjes met nootjes en een foto van zanger Ramses Shaffy in verschillende stadia van zijn leven, En elders op de boot staat Vrac, een driemanschap. Vrac betekent 'onverpakt'. Dit is als naam van de band ontstaan omdat het een hele klus was om de liederen die ze zingen - vaak 'verpakt' in arrangementen met veel partijen die zij hebben teruggebracht naar drie partijen. Deze kundige en enthousiaste band vertolkte gedurende onze tocht de liedjes en liederen van Shaffy goed. Ook de duetten die hij met Liesbeth Liszt zong. Ieder hoorde nog wel een onbekend lied ook.

Genoeg toepasselijke anekdotes om onderweg te vertellen bij bijvoorbeeld het Vondelpark en de huizen waar hij heeft gewoond. En natuurlijk Felix Meritis, vroeger bekend als het Shaffy Theater.

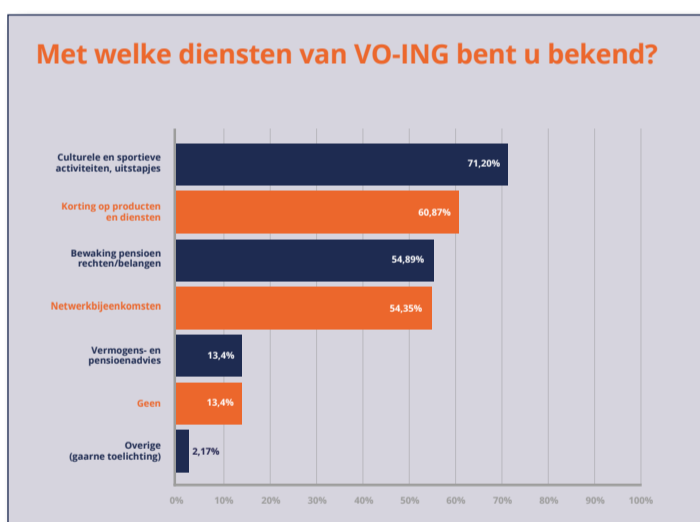
Naast de nostalgische muziek - daarvoor waren we tenslotte gekomen - was het ook gewoon fijn om door de grachten te varen van het mooie Amsterdam. Een succesvolle middag met ook nog een stralend blauwe hemel.

Colette Zonsveld

'In verbinding staan met de wereld'

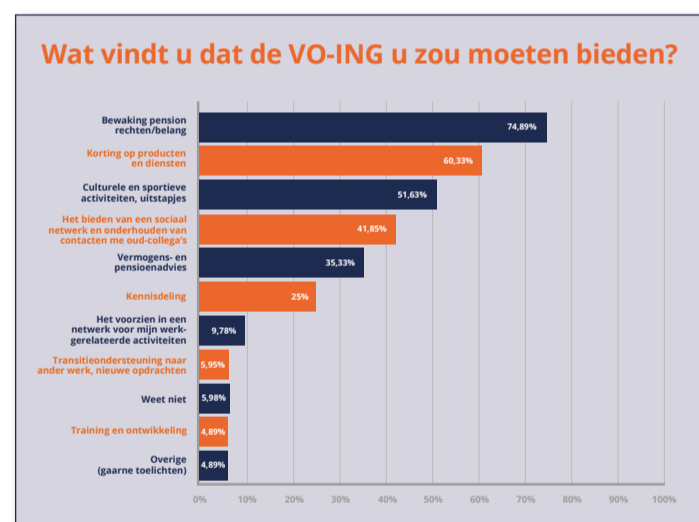
Oud-ING'ers kwamen op 16 oktober 2018 in Utrecht bijeen om de uitkomsten van een enquête naar de wensen en verwachtingen van leden over hun eigen vereniging VO-ING te duiden. Het werd een boeiende avond met sprankelende ideeën en een frisse kijk op een mogelijk andere toekomstrichting van hun vereniging.

De bekendheid van 'culturele en sportieve activiteiten en uitstapjes' staat op nummer 1 en de 'Kortingen op producten en diensten' op nummer 2. De Bewaking van pensioenrechten en -belangen staat op de derde plaats.

Gehoord tijdens de denksessie over de wensen en verwachtingen van VO-ING:

- "Superinteresses"
- "Meer reuring d'r omheen"
- "Buitenwereld erbij betrekken"
- "Rotary-achtige activiteiten"
- "Strategie: meer leden? Wat is het doel?"
- "Foodfestival organiseren"
- "Inzet kwaliteiten oud-ING'er"
- "Mensen mobiliseren"
- "Beeldverandering à la ANWB"

De Bewaking van pensioenrechten en -belangen staat op de eerste plaats. De bekendheid van 'culturele en sportieve activiteiten en uitstapjes' en de 'Kortingen op producten en diensten' komen daaronder.

Eerder dit jaar lanceerde commissie Leden in Verbinding een enquête naar de wensen en verwachtingen die leden van hun eigen vereniging VO-ING hebben. De vragen werden aan 1.500 leden (tot 68 jaar) voorgelegd, 185 respondenten gaven hun mening (oftewel 12,3% repondeerde). Die score is redelijk representatief te noemen, aldus Joop Teunissen van Manen, voorzitter van de commissie en tevens gespreksleider van de evaluatie-avond in Utrecht. Hij liet de acht deelnemers aan de evaluatiebespreking vooraf zelf ook maar even hun eigen voorkeuren aangeven naar de negen belangrijkste interessegebieden. Hun score week niet veel af van de enquêteresultaten. Aanleiding voor de ondervraging waren de ervaringen van de door de commissie geïnitieerde landelijke netwerkbijeenkomsten die een sterk wisselend beeld weergaven van wat leden wensen en verwachten.

Resultaten

De meerderheid van de respondenten vindt

het thema 'Bewaking pensioen' het meest belangrijk. En dat is niet verwonderlijk in een tijd dat de financiële wereld door (geo) politieke verschuivingen en veranderende economische machtsverhoudingen in beweging is en dat zorgt voor onzekerheid. Het pensioendossier is voor de ondervraagden dan ook de belangrijkste motivatie om lid te zijn van VO-ING (74,5%). Ledenkorting op producten en diensten is daarna belangrijk voor het lidmaatschap (60,3%), gevolgd door culturele- en sportieve evenementen (51,6%). Er is een sterke behoefte onder oud-ING'ers om elkaar te (blijven) ontmoeten, zoals tijdens dagtochtjes, rondleidingen of andere activiteiten: de 'uitjes'. In zijn toespraak tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst in januari 2017 in Rotterdam ontvouwde verenigingsvoorzitter Age Knossen het plan om VO-ING actiever in te zetten voor oud-medewerkers in de leeftijdsgroep 40 tot 68 jaar en hen te ondersteunen bij het vinden van werk, bijvoorbeeld door te netwerken. Uit de enquête

blijkt echter dat dit onderwerp niet hoog scoort (9,8 %).

Omgevingsgericht

VO-ING is een naar binnen gerichte vereniging en bovenal een belangenvereniging, zo kwam uit de evaluatiebespreking in Utrecht naar voren. Zij zou haar blik meer naar buiten moeten richten op de wereld om haar heen en maatschappelijk betrokken raken, actief worden. Een waardenvereniging met aandacht voor duurzaamheid, vergroening en zichzelf maatschappelijke doelen stellen. Inspraak hebben bij het anders omgaan met pensioengelden - als voorbeeld - voor scholing en studie zou aandacht moeten krijgen, een win-winsituatie omdat de investering zich later weer terugverdient. De wens is geuit om in dialoog te gaan met oud-werkgever ING over haar handel en wandel inzake belangrijke thema's die haar integriteit en imago raken, zoals onlangs de witwaspraktijken. Het ledenmagazine is hierbij een bindend element.

Veel oud-medewerkers (22,8 % volgens de enquête) verrichten vrijwilligerswerk, hun ervaringen, ideeën en suggesties zouden met elkaar gedeeld kunnen worden. De idee is geopperd om het ledenbestand van de vereniging in twee 'snelheden' te segmenteren: een categorie die met de huidige situatie tevreden is en een groep leden die zich actiever wil inzetten. De deelnemers aan de evaluatiesessie waren erg betrokken bij de thema's en dat leverde een boeiende discussie op zonder dat conclusies werden getrokken. Dat was ook niet de bedoeling: commissievoorzitter Joop Teunissen van Manen had reden genoeg tevreden te zijn om de ledenraadsvergadering een dag later verslag uit te brengen van de geslaagde discussieavond. Maar ook om de ledenraad een aanzet tot een denkrichting mee te geven. De avond zelf werd 'smaakvol plezierig' afgesloten met een eenvoudig Thais buffet. (Hans Nijenmanting)

INTERVIEW met PFI

› Interview met PFI-bestuursleden door Age Knossen, Ferdi Jonkman en Wim Evers

4

Zorgverzekeraar ONVZ

› Jean-Paul van Haarlem van zorgverzekeraar ONVZ aan het woord
› Zorgverzekering van Zilveren Kruis

6

INTERVIEW met PFI

Pensioenfonds ING viert 1^e lustrum

Age Knossen, Ferdi Jonkman en Wim Evers in gesprek met PFI-bestuurders

Het Pensioenfonds ING (PFI) viert op 1 januari 2019 het eerste lustrum. Kunnen wij daar als leden van VO-ING blij van worden? Naar aanleiding hiervan hielden de voorzitters Age Knossen van VO-ING, Ferdi Jonkman van VO-NN en de voorzitter van de Pensioencommissie Wim Evers een interview met Hans van der Knaap, voorzitter van het Algemeen Bestuur PFI en Aldrik Venemans, uitvoerend bestuurder en directeur van het Bestuursbureau.

Age: "PFI bestaat op 1 januari 2019 vijf jaar als gesloten pensioenfonds. Waar zijn jullie trots op?"

Aldrik: "De sterke groei van het vermogen van het fonds omdat het fonds het uitsluitend moet hebben van de beleggingsresultaten en niet meer van de premie-inkomsten. Wij zijn op 1 januari 2014 gestart met 18,7 miljard belegd vermogen en dat was op 1 oktober 2018 opgelopen tot 27,4 miljard." Hans: "Wij zijn er ook trots op dat wij in juni van dit jaar samen met de beide CDC Pensioenfonds en de werkgevers van ING en NN Group van Pensioen Pro – een uitgave van het FD en nieuws- en informatiebron voor de Nederlandse pensioen- en beleggingssector - de innovatieprijs 2018 hebben gekregen. Samen hebben we de Pensioenfonds Academie opgericht met als doel om vooral de jongere en vrouwelijke deelnemers te enthousiasmeren voor een mogelijke toekomstige functie binnen het Verantwoordingsorgaan of het Algemeen Bestuur."

Aldrik vult aan dat door het initiatief er in het nieuwe Verantwoordingsorgaan (VO) drie jonge, werkende vrouwelijke deelnemers zijn gekomen. Het bestuur legt over zijn handelen verantwoording af aan het VO. Een Verantwoordingsorgaan is enerzijds vergelijkbaar met de gemeenteraad die toeziet op het bestuur van de gemeente. Naast de nog werkzame deelnemers in het VO zijn wij ook uitermate blij met de vier leden die via de Verenigingen van Oud-medewerkers van ING en NN Group zijn gekozen. Beide verenigingen leveren al jarenlang heel gekwalificeerde deelnemers voor het Verantwoordingsorgaan van PFI.

Hans: "Wij zijn er ook trots op dat wij een positief kritisch Verantwoordingsorgaan hebben dat ons als bestuur scherp kan houden op de vele zaken die aandacht vragen. Wat ons daarbij bindt is dat wij beiden, bestuur en VO, de belangen van de deelnemers centraal stellen. Het nieuwe VO dat op 1 juli dit jaar aantrad, treedt in diezelfde voetsporen met dit keer een fifty-fifty verdeling van mannen en vrouwen."

Aldrik: "Tenslotte hebben wij vanaf het begin een goede relatie met de verenigingen van oud-medewerkers. Eerst als VSI, dat fors heeft bijgedragen aan het project om te komen tot de financiële onafhankelijkheid van het fonds. En na de splitsing van VSI is het contact blijvend constructief."

Ferdi: "Zijn er dan helemaal geen zaken waar jullie minder trots op zijn?"

Hans: "Natuurlijk wel, maar die behoren tot het verleden. Laat ik het er maar op houden dat bij de start van het fonds de relaties tussen het toenmalige bestuur en het Verantwoordingsorgaan er niet een was om over naar huis te schrijven. Na de wijziging in de aansturing van het fonds en het investeren in goede persoonlijke relaties is de weg omhoog gevonden aan beide kanten. Momenteel werken we goed samen met respect voor elkaars taken en verantwoordelijkheden."

Wim: "PFI is een gesloten fonds, er komen geen deelnemers bij. Wat betekent dat voor de laatste deelnemer die het licht mag uitdoen: een appartement in Monaco of een verblijf op het eiland Rottum?"

Hans: "Leuke vraag, zeker als je nu naar het huidige vermogen van het fonds kijkt. Omdat er geen deelnemers meer bijkomen wordt de omvang van het pensioenvermogen uiteindelijk minder. De laatste deelnemer is nog lang niet aan de beurt want over 30 jaar zijn er nog steeds 50.000 deelnemers met een fondsvermogen van ruim € 9 miljard."

Aldrik: "We richten ons op het waardevast uitbetalen van de pensioenen. Dus met indexatie en passend binnen de bestaande afspraken en fiscale mogelijkheden. We moeten hierbij voortdurend rekening houden met omstandigheden, zoals dat we steeds ouder worden. Daarom vormen we buffers. Die zijn, ook met onze huidige hoge dekkingsgraad, niet overbodig maar noodzakelijk zodat we ook aan de laatste deelnemers een waardevast pensioen kunnen betalen. Dit kunnen we niet garanderen, maar we streven er wel naar."

Age: "Als in de loop van de tijd het aantal deelnemers door overlijden steeds verder afneemt, zullen de uitvoeringskosten voor de resterende deelnemers steeds hoger worden. Wat zal dat voor PFI betekenen?"

Aldrik: "De uitvoeringskosten komen niet voor rekening van de deelnemers, maar van de werkgevers. Los daarvan zouden we die kosten eigenlijk met 1% per jaar moeten laten dalen omdat ook het aantal deelnemers daalt. Bovendien sturen bestuur en directie

er op dat de kosten per deelnemer niet meer stijgen dan de inflatie. Verder is het niet zo eenvoudig om de uitvoeringskosten van de verschillende pensioenfonds in Nederland één op één met elkaar te vergelijken. Het maakt nogal verschil waaraan je de kosten uitgeeft: PFI doet dat bijvoorbeeld door sterk in te zetten op de website, de communicatie en dienstverlening aan de deelnemers.

Hans: "Als bestuur stellen we ons de vraag: kunnen we meer of anders uitbesteden? Kunnen de verschillende regelingen - vaak ontstaan door fusies, overnames en overgangsmaatregelen - die de complexiteit vergroten niet op een effectieve manier worden geharmoniseerd? Daarmee bespaar je naar mijn smaak onnodige kosten en wordt het voor iedereen duidelijker en begrijpelijker."

Ferdi: "Begin dit jaar is een poll uitgezet over het beleggingsrendement van PFI over 2017 van 1%. Wat vindt het bestuur zelf van dat rendement?"

Hans: "Wij zijn blij met dat rendement van 1%, omdat we dat ook steeds afzetten tegen de zogeheten benchmark of ijkpunt in goed Nederlands. Dat is een vooraf vastgestelde en objectieve maatstaf waarmee het resultaat van een beleggingsportefeuille wordt vergeleken. Dan blijkt dat die benchmark op gemiddeld -0,4% terecht kwam. Gezien het feit dat wij veel renterisico's hebben afgedekt, is 1% dus een prima resultaat."

Aldrik: "Je moet ook niet vergeten dat wij als gesloten pensioenfonds de risico's zodanig willen beheersen dat we onze ambitie om de indexaties te kunnen toekennen kunnen waarmaken. Daarom is de beleggingsportefeuille verdeeld in twee delen: een zogenaamde matchingportefeuille om zoveel mogelijk zeker te stellen dat het pensioenfonds de toekomstige pensioenuitkeringen kan doen. Deze portefeuille is risicomijdend opgebouwd. Daarnaast is er een zogenaamde returnportefeuille, met minder ingebouwde zekerheden, waarmee we proberen extra rendement te krijgen. Hierin zitten bijvoorbeeld aandelen, vastgoed en andere financiële producten. Op dit moment is de verhouding matching en returnportefeuille 74 om 26%."

Wim: "Geopolitieke onzekerheid, (mogelijke) handelsoorlogen, dalende koersen

van valuta in Turkije en Argentinië. Is de beleggingsportefeuille van PFI gevoelig voor deze ontwikkelingen? Wat betekent dat voor onze pensioenen?"

Hans: "Uiteraard is die portefeuille gevoelig omdat de markten reageren op deze ontwikkelingen. Maar zoals gezegd zijn wij erg kien op het beheersen van risico's dus ook deze. Daarom beleggen we zoveel mogelijk in beleggingsproducten met weinig risico, en voor landen geldt daarbij minimaal double A, een maatstaf voor hoge kredietwaardigheid. Als de aandelenkoersen fors dalen zal ook onze dekkingsgraad dalen. Maar deze daling is minder groot dan bij de meeste andere pensioenfonds omdat wij minder in aandelen beleggen."

Age: "De relevante impact van het langlevensrisico neemt toe naarmate de deelnemers ouder worden en de resterende looptijd afneemt. Hoe denkt het fonds hiervoor grotere buffers te berekenen? Is daar niet meer rendement voor nodig?"

Aldrik: "We zijn uiteraard voortdurend bezig om met scenario's te bekijken wat de effecten zijn als we dit risico bijvoorbeeld doorrekenen. Wij denken dat we dit voldoende in beeld hebben en daarvoor voldoen onze huidige buffers. Waar nodig kunnen we extra maatregelen treffen."

Ferdi: "We hebben al een lange periode van extreem lage rentes en lage inflatie achter de rug. Dat gaat natuurlijk een keer veranderen. Wat voor effecten zullen een rentestijging en een prijsstijging hebben op de toekomstige pensioenen? Tot welk niveau zal PFI prijsstijgingen kunnen compenseren in de opbouw van pensioenen in de toekomst?"

Aldrik: "Zoals ik bij de vorige vraag al aangaf zijn hiervoor ook scenario's en modellen nodig en beschikbaar. We maken gebruik van financiële producten die het inflatierisico afdekken. Maar als de inflatie stijgt, dan stijgt de rente ook zij het met enige vertraging, en dat is over het geheel genomen positief. Zelfs de aandelenkoersen stijgen veelal als gevolg van deze veranderingen."

Hans: "Vergeet niet dat een verandering van de rente niet alleen gevolgen heeft voor de beleggingen, maar ook voor de toekomstige verplichtingen. Er is altijd een balans tussen die twee delen van de ba-

lans. Bij een rentestijging daalt de waarde van onze obligatieportefeuille, maar aan de andere kant zal de waarde van onze verplichtingen – de uit te betalen pensioen-uitkeringen – ook dalen.”

Wim: “Wanneer denkt het fonds voldoende buffers te hebben om voor alle deelnemers een volledig geïndexeerde pensioenuitkering te kunnen aankopen? Dus: een reële dekkingsgraad van 100% te hebben? Daarvoor is toch rendement nodig en met een risicomijdend beleggingsbeleid is dat toch moeilijk te bereiken?”

Aldrik: “De reële dekkingsgraad komt al in de buurt van de 100%, maar 100% is geen ‘heilige graal’. De dekkingsgraad is eigenlijk een steeds schuivend paneel omdat zich altijd weer nieuwe risico’s voordoen, bijvoorbeeld veranderingen in de levensverwachting of in de structurele economische perspectieven. Wij blijven het van belang vinden dat we zoveel mogelijk de indexaties kunnen toekennen en het risico dat dit niet lukt te beperken.”

Hans: “De komende jaren zullen we onze financiële doelstellingen herijken met als onderliggende vraag of zij toekomstbestendig zijn.”

partners uitvoert. Die afspraken liggen vast in de cao van de medewerkers. Ik zou daarom niet willen zeggen dat er sprake is van discriminatie van groepen deelnemers. De gemaakte afspraken zijn niet gelijk, maar de uitvoering is evenwichtig.”

Aldrik: “Er zijn inderdaad verschillen tussen de overeenkomsten, maar bij de vorming van PFI is daarmee ook al rekening gehouden. Er is namelijk een bedrag van te voren gereserveerd, via een extra storting door de werkgever bij de financiële onafhankelijkheid van PFI, zodat degenen die een overeenkomst op basis van prijsindex hebben, niet in de knel komen als de loonindex hoger is.”

Ferdi: “Het merendeel van de deelnemers van PFI ontvangt voor de pensioenopbouw de afgeleide prijsindex, waarin prijsstijgingen ten gevolge van overheidseffecten niet worden meegenomen. Leden van de Pensioencommissie van VO-ING en VO-NN pleiten al enige jaren om een ander prijsindexcijfer te hanteren waarin prijsstijgingen van overheidsmaatregelen wel in worden meegenomen. Waarom is dat zo lastig door te voeren en duurt dat allemaal zo lang?”

Wim: “Mogelijk is er straks een pensioenakkoord en als dit er nog niet is, wat valt hier dan over te zeggen van wat tot nu toe naar ‘buiten’ gekomen is.”

Aldrik: “Er is op dit moment nog geen zicht op een akkoord, en evenmin op de inhoud ervan. Voor deelnemers van PFI blijven uiteraard de opgebouwde rechten in stand. We zijn ook niet bang dat deelnemers hun opgebouwde rechten weghalen bij ons fonds. Met een (beleids)dekkingsgraad van 143% moet je bij een verzoek tot waardeoverdracht aan een ander fonds 43% achterlaten.”

Age: “Kan Brussel ofwel de Europese Unie ook een greep doen in onze ‘pensioenpotten’, via bijvoorbeeld de IORP richtlijn die in januari in Nederland wordt ingevoerd?”

Hans: “Veel regels uit de IORP-richtlijn gaan onder meer over duurzaamheid, governance (bestuursvorm en verantwoordelijkheden), aanwezigheid van sleutelfiguren als actuarissen en risk-managers. Het zijn vooral de landen waar er geen uitgebreide pensioenwetgeving is die hier werk van moeten maken. Er is in deze richtlijn geen enkele bepaling dat er een greep kan worden gedaan uit de pensioenkas.”

fonds. De wet gaat uit van fondsen die inkomsten door premie en uit beleggingen ontvangen en waarbij nieuwe deelnemers toetreden. Slapers kunnen bij PFI niet actief kiezen. Wij hebben wel in overleg met jullie beide verenigingen een modus gevonden, namelijk om slapers als kandidaat in de geleiding voor gepensioneerden op te nemen.”

Hans: “Als je de wet zou willen wijzigen dan heb je een lange weg te gaan. Het onderwerp is al wel door ons op de kaart gezet bij de evaluatie van de governance door de Pensioenfederatie, maar is uiteindelijk niet eens terechtgekomen in het eindrapport. Wij zullen het dus moeten zoeken in een adviesrol of een klankbordfunctie. Het bestuur heeft besloten om nu al een project te starten rond de vertegenwoordiging in aanloop naar de volgende verkiezingen van het Verantwoordingsorgaan in 2020. We gaan volgend jaar met het VO in overleg hoe we onze governance verder kunnen verbeteren en meer kunnen laten aansluiten bij de nieuwe werkelijkheid, namelijk die met veel slapers en gepensioneerden en minder actieven.”

Aldrik: “Ik wil ten slotte toch nog even terugkomen bij ons antwoord op jullie eerste vraag als het gaat over diversiteit.

Age Knossen, voorzitter VO-ING: “Kan Brussel een greep doen in onze ‘pensioenpotten’?”

Hans van der Knaap, voorzitter van het Algemeen Bestuur PFI: “De komende jaren zullen we onze financiële doelstellingen herijken met als onderliggende vraag of zij toekomstbestendig zijn.”

Wim Evers, voorzitter Pensioencommissie van VO-ING en VO-NN: “Is de beleggingsportefeuille van PFI gevoelig voor mondiale onrust en ontwikkelingen?”

Ferdi Jonkman, voorzitter VO-NN: “Tot welk niveau zal PFI prijsstijgingen kunnen compenseren in de opbouw van pensioenen?”

Aldrik Venemans, uitvoerend bestuurder en directeur van het Bestuursbureau: “We richten ons op het waardevast uitbetalen van de pensioenen. Dus met indexatie en passend binnen de bestaande afspraken en fiscale mogelijkheden.”

Age: “Leden lezen dat bij actieven en sommige categorieën gepensioneerde deelnemers de pensioenopbouw de ontwikkeling van de loonindex volgt bij PFI. Betekent dat voor gepensioneerden waarvan de pensioenopbouw de prijsindex volgt en voor slapers - medewerkers die pensioen hebben opgebouwd bij PFI, nog niet gepensioneerd zijn, maar niet meer werkzaam zijn bij ING of NN Group - dat er voor de laatste twee groepen steeds minder ‘pensioenreserves van PFI’ zullen overblijven?”

Hans: “Het pensioenfonds is een zogenaamde uitvoeringsorganisatie, die de pensioenafspraken tussen werkgevers en sociale

Aldrik: “Niet om flauw te doen, maar het is niet aan PFI om dit aan te passen. De pensioenovereenkomsten waarin de van toepassing zijnde indexatie - loon- of prijsindex - zijn vastgelegd, vormen het resultaat van het overleg tussen werkgever en vakbonden. Daar kunnen besturen van pensioenfondsen als uitvoerders van deze overeenkomsten geen wijzigingen in aanbrengen.”

Hans: “Maar we kunnen als bestuur bij de werkgevers en vakbonden dit punt, en dan vooral welke indexatie gebruikt wordt, wel op tafel leggen. We willen in elk geval onduidelijkheden over het indexatieproces wegnemen. En daarin willen we samen met jullie optrekken.”

Ferdi: “PFI bestaat voor 80% uit slapers of gepensioneerden. Een goede vertegenwoordiging daarvan in bestuurlijke gremia is dus van belang. In het PFI-bestuur geldt een wettelijke beperking van 25% voor gepensioneerden/slapers waarbij dan ook nog de 14.000 deelnemers die nog werken bij ING of NN Group als actief tellen. In het Verantwoordingsorgaan geldt die beperking echter niet. Is het fonds van plan om daarin een evenredige vertegenwoordiging van slapers te krijgen?”

Aldrik: “De pensioenwet sluit wat dat betreft niet goed aan bij een gesloten pensioen-

Wij zijn trots op de verdeling jong/oud en man/vrouw, en het valt ons op dat wij hier vanmiddag met uitsluitend mannen aan tafel zitten, en dat ook jullie verenigingen en commissies in meerderheid uit mannen bestaan. Ik zou de vrouwen willen oproepen om aan jullie activiteiten een (bestuurlijke) bijdrage te leveren.”

ZORGVERZEKERAAR ONVZ

Jean-Paul van Haarlem: 'Inspireren en bewustwording, daar draait het om'

Het is dé plicht en missie van zorgverzekeraars om verzekerden te helpen zo lang mogelijk goed en gezond te leven, zegt Jean-Paul van Haarlem, voorzitter van de Raad van Bestuur van ONVZ.

Voorzitter RvB van ONVZ Jean-Paul van Haarlem: "We vergoeden als ONVZ bijvoorbeeld ook de e-healthtoepassing Hartwacht."

Hoe bewegen we een samenleving naar gezond gedrag?

"Het basiswoord is inspireren. Je moet mensen inzicht geven. Wat is het effect van gezond leven op hun gezondheid? Op de korte en lange termijn. Ik geloof zelf absoluut niet in dwang of voorschrijven, maar juist in overtuigen, verleiden en inspireren. Intrinsiek motiveren. Ik zie gelukkig steeds meer maatschappelijke aandacht voor gezond leven. Het besef dat een gezonde leefstijl belangrijk is in het voorkomen van ziektes of het reduceren van de gevolgen van een ziekte, groeit zeker."

Daar is ook een grote rol voor de zorgverzekeraars weggelegd?

"Juist. Ik geloof dat het onze plicht en missie als zorgverzekeraars is om verzekerden te helpen zo lang mogelijk goed en gezond te leven. De kunst zit hem in het bereiken van juist die groep die zich nog onvoldoende bewust is van het belang van een gezonde leefstijl. Ik heb het niet alleen over voldoende bewegen, maar ook gezonde voeding, voldoende slaap, dat wordt nog weleens

vergeten, een goede mentale gezondheid. Het hele pakket. We zijn als ONVZ erg actief op dit vlak en proberen onze verzekerden op twee manieren te bereiken. Via de algemene voorlichting, via onze website, via artikelen in de diverse media, maar ook gericht op specifieke doelgroepen. Dat vraagt om kennis over onze achterban. In wat voor levensfase zitten ze? Alleenstaand? Hebben ze een gezin? Het toverwoord hierbij is bewustwording. Inspireren en bewustwording, daar draait het echt om. Mensen hoeven niet gezonder te gaan leven om ons, de zorgverzekeraar, blij te maken of in de hoop minder kosten te betalen. Nee, het gaat erom dat ze investeren in de eigen gezondheid, waardoor ze zich beter voelen en daardoor beter presteren, gelukkiger zijn. Kostenbeheersing is een neveneffect."

Verwacht u veel nieuwe innovaties met betrekking tot preventie?

"Ja, de ontwikkelingen op dit gebied gaan razend snel. We krijgen dankzij nieuwe technologieën steeds meer inzicht in onze gezondheid, steeds meer kennis.

We vergoeden als ONVZ bijvoorbeeld ook de e-healthtoepassing Hartwacht, met deze app kunnen hartpatiënten zelf op ieder moment met een smartphone een hartfilmpje maken en dat naar de verpleegkundige doorsturen. Die kan dan meteen de situatie inschatten. Hij of zij hoeft niet meteen naar de cardioloog maar kan zelf zien of er wat ernstigs aan de hand is. Er is technisch veel mogelijk maar we moeten goed beseffen dat meer inzicht niet per definitie leidt tot meer levenskwaliteit. Wat moet iemand bijvoorbeeld met de wetenschap dat hij of zij een verhoogd risico loopt op een bepaalde ziekte? Waar wij als ONVZ erg op letten bij de innovaties die wij ondersteunen, is levert het kwaliteitswinst op? Wat is de meerwaarde voor de verzekerde? Gaat het om gezondheidswinst of juist praktisch: is het tijdsbesparend? Zo proberen wij het kaf van het koren te scheiden."

Op www.onvz.nl is onderaan op de homepage de korte film 'Wat is het geheim van een goed leven' te vinden. Meer informatie over wat ONVZ voor VO-ING-leden doet: www.vo-ing.nl.

ZILVEREN KRUIS

De zorgverzekering van Zilveren Kruis

Extra voordeel en een persoonlijke Zorgcoach voor al uw zorgvragen

Uw gezondheid vinden wij belangrijk. VO-ING heeft met Zilveren Kruis goede afspraken gemaakt over een seniorvriendelijke collectieve zorgverzekering. Ook op het gebied van mantelzorg denkt Zilveren Kruis met u mee en ondersteunt u waar nodig. Zo kunt u de Mantelzorgwegwijzer invullen of een Zorgcoach spreken. Daarnaast bieden we vanaf Aanvullend 2 sterren een Hulp bij mantelzorg vergoeding. En aantrekkelijke Zilverkorting op mantelzorgdiensten en -producten.

De Zorgcoach helpt met het regelen van zorg

Uw persoonlijke Zorgcoach van Zilveren Kruis helpt u bij het vinden van de juiste zorg. Via één telefoontje krijgt u antwoord op vragen, zoals: Naar welk ziekenhuis kan ik het beste gaan? Hoe vraag ik thuiszorg aan voor mijn moeder? Hoe kom ik sneller aan de beurt bij een medisch specialist?

Ondersteuning voor de mantelzorger

U zorgt uit liefde en betrokkenheid voor een naaste. Dit vraagt vaak veel van u. Daarom heeft Zilveren Kruis (vanaf Aanvullend 2 sterren) een aantal vergoedingen om de mantelzorger bij te staan. Zo kunt u bijvoorbeeld tijdelijk de zorg aan iemand anders overdragen. Ook is er een vergoeding voor o.a. mantelzorg coaching, cursussen en instructies voor mantelzorgers. U leest er alles over op www.zk.nl/mantelzorg. De Zorgcoach kijkt graag samen met u wat

er mogelijk is. Kijk voor meer informatie over de Zorgcoach van Zilveren Kruis op zk.nl/zorgcoach.

Blijf gezond en fit met het Vitaal Pakket

Uw gezondheid is belangrijk, nu en later. Daarom biedt Zilveren Kruis het Extra Vitaal pakket. Het Extra Vitaal pakket is een uitgebreid pakket met vergoedingen voor uw gezondheid, fitheid en leefstijl. Het is een goede aanvulling op uw basis- en aanvullende verzekering.

Extra Vitaal vergoedt zorg die u helpt om u vitaal te blijven voelen

Zodat u dingen kunt blijven doen, die belangrijk voor u zijn. En u langer veilig en prettig in uw eigen huis kunt blijven wonen. Er zijn o.a. vergoedingen voor een uitgebreide gezondheidscheck, hulp bij mantelzorgtaken en de eigen bijdrage voor een hoortoestel. Wilt u meer weten over het Vitaal pakket? Kijk dan op zk.nl/extravitaal.

Mijn Zilveren Kruis: Regel zelf uw zorgzaken, wanneer het u uitkomt

Of het nu gaat om een rekening declareren, opzoeken hoeveel u vergoed krijgt of uw betalingen regelen. Dat kan allemaal in Mijn Zilveren Kruis. U ziet al uw zorgzaken in één overzicht. Handig! Wilt u weten hoe het werkt? En wat er nog meer mogelijk is? Kijk gerust eens rond. Ontdek nu zk.nl/mijnzilverenkruis.

Bereken uw premie en sluit uw collectieve zorgverzekering af op www.zk.nl/vo-ingvo-nn

Een wijziging aanbrengen in uw verzekering? Of wilt u overstappen naar de collectieve verzekering van VO-ING? Dit kan tot uiterlijk 31 december 2018. Voor telefonisch contact, bel 071-751 00 25.

Als lid van VO-NN ontvangt u extra voordeel

- 7,5% korting op de basisverzekeringen
- 10% korting op alle aanvullende en tandartsverzekeringen
- 10% korting op het Vitaal pakket
- Gratis advies van de Zorgcoach

‘Met kleine dingetjes helpen geeft voldoening’

Anne-Marie Theunissen (52) startte haar eigen klussenbedrijf nadat zij door reorganisaties bij haar oud-werkgever ING Bank is weggegaan.

“Ik had al jaren de idee om iets met m'n handen te doen, zeker nadat ik zelf mijn eigen huis had opgeknapt. Maar de stap buiten ING vond ik eng, ik had zekerheid maar ook had ik het altijd naar mijn zin bij de bank waar ik 30 jaar heb gewerkt, begonnen op de afdeling Buitenland en later als assistent accountmanager bij Groot Zakelijk. Ik begon met vakantiewerk en toen er een plaats vrijkwam heb ik een vaste baan gekregen bij NMB Bank in Nijmegen. Ik heb door de jaren enkele reorganisaties meegemaakt, daardoor heb ik ook in Arnhem en weer later in Eindhoven gewerkt. De laatste

reorganisatie in januari 2017 betekende dat ik in Amsterdam moest gaan werken. Dat is vanuit Grave waar ik woon te ver. Ik heb gebruik gemaakt van de regeling 'weigeren op afstand' en ben met een ontslagregeling bij ING Bank weggegaan. Sinds kort heb ik mijn eigen klusbedrijf: 'Anne Klust' (www.anne-klust.nl). De website heb ik zelf gebouwd. Het is een overzichtelijke site, want soms zie je op een website door de bomen het bos niet meer. Mijn doelgroep zijn de zelfstandig wonende senioren. De meeste klussen heb ik mijzelf aangeleerd maar als gecertificeerd klusser

doe ik onder andere ook elektra en sanitair. Ook kan ik behangen of schoonmaken en verricht ik administratieve klusjes. Ik heb intussen al een lijstje met kleine opdrachten. Met kleine dingetjes is iemand al te helpen,

dat geeft veel voldoening. Mijn bedrijfje is aangesloten bij de branchevereniging voor klussenbedrijven. (Hans Nijenmanting)

UIT HET ARCHIEF

Slenteren in de Van Baerlestraat tussen 1901 en 1911

Kijken naar het oude hoofdkantoor van de Rijkspostspaarbank

In de collectie van het Bedrijfshistorisch Archief ING bevindt zich een aantal prentbriefkaarten van de Van Baerlestraat in Amsterdam met het hoofdkantoor van de Rijkspostspaarbank. Zij zijn gemaakt tussen 1901 en 1911 en geven een verstild beeld van een straat die toen aan de rand van de stad lag. De straat is nu een drukke verkeersader aan de rand van het stadscentrum.

Het hoofdkantoor van de Rijkspostspaarbank, ING's oudste rechtsvoorganger, werd geopend in 1901. Het gebouw, gezien vanuit het zuidwesten, vormt het middelpunt op de meeste kaarten en de bomen staan vol in blad. In 1901 bevindt zich nog geen gemotoriseerd verkeer op de brede straat en zijn er niet veel mensen te bespeuren. Op de prentbriefkaarten is gebruik gemaakt

van een 'repoussoir', waarbij met opzet een voorwerp of persoon op de voorgrond wordt geplaatst, om de illusie van diepte te vergroten.

Kiosk

Op de ingekleurde kaart is de karakteristieke rode kiosk op de hoek van de Van Baerlestraat en de Paulus Potterstraat

te zien, die vanaf 1895 het Amsterdamse straatbeeld opfleurd. Voor het naastgelegen Stedelijk Museum staat een oude houten kiosk in chaletstijl, naar een ontwerp van architect Yme Bijvoets uit 1883. Op het middenplantsoen van de Paulus Potterstraat staat een aanplakzuil, in de volksmond "peperbus", genoemd. Deze "Colonne Morris", een ontwerp uit 1868

van de Franse Gabriel Morris en heeft een uivormige koepel en een zeshoekige uitstekende dakrand.

Tram

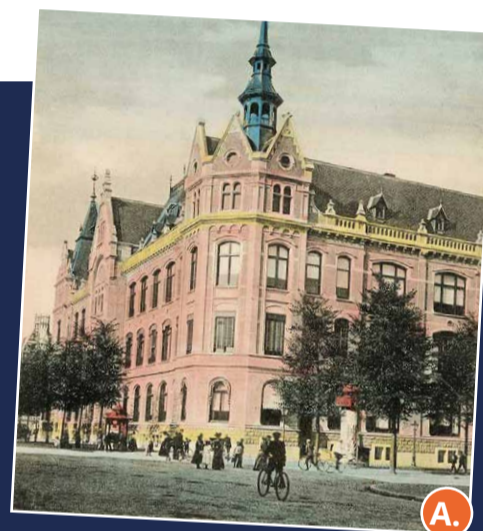
Vanaf 1893 reed de paardentram door de straat. Deze werd in 1903 vervangen door een elektrische tram, lijn 2. Deze tram reed van de P.C. Hooftstraat via de Van Baerlestraat naar de Willemsparkweg.

De eerste auto

Op de prentbriefkaarten is van alles te zien, maar wat vooral opvalt, is de relatief rustige straat. Slechts enkele poserende passanten, koetsen en karren, een dienstbode, wandelaars, fietsers en een aantal veldwachters. Op de kaart uit 1908 zien we dames met parasol en een jongen die een hoepel voortbeweegt. In de bocht een motorrijder en een open auto. Dat is bijzonder want in 1907 telde Nederland nog geen 1500 autobezitters.

Badkuip

Het beeld op de zwartwit kaart uit 1957 met de geparkeerde auto's is ook achterhaald. Neem vandaag de dag eens een kijkje in de Van Baerlestraat en zie dat de Sandberg vleugel van het Stedelijk Museum is vervangen door 'de badkuip', zoals Amsterdammers de uitbouw noemen, en drink een kopje koffie in het tot 1978 in gebruik zijnde hoofdkantoor van de Rijkspostspaarbank, tegenwoordig het Conservatorium Hotel. **Annette Beentjes**, Bedrijfshistorisch Archief ING (bedrijfshistorisch.archief@ing.nl)

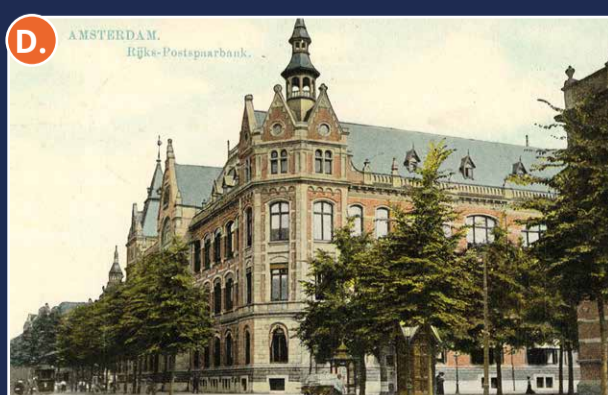

1901. Heliogravure, uitgave: Buurman de Haas, Amsterdam

B. 1904. Steendruk, uitgave: "Vivat" Amst. No. 2690

C. Steendruk, uitgave: Dr. Trenkler Co., Leipzig.

D. Offset.

E. Ontwikkel gelatine-zilverdruk (OGZ), uitgave: Fotobureau Gralom (Amsterdam).

“Ik had wel eens het gevoel te zijn gegijzeld”

Meer over Tom's bedrijf: <http://www.communicationfactory.nl>

Scheidend secretaris Gerard van Weerdhuizen in gesprek met opvolger Tom Kuyper

Ruim acht jaar zwaaide Gerard van Weerdhuizen (66) onopvallend en kundig de scepter over het secretariaat van eerst de VSI en later VO-ING en VO-NN. Samen met zijn opvolger Tom Kuyper (61) kijkt hij terug en vooruit, vlak voor zijn afscheidsreceptie medio september.

Toen de toenmalige voorzitter van de VSI in 2010 een ambtelijk secretaris zocht omdat de ING stopte met het verzorgen van de VSI-administratie, was dat voor Gerard precies op het goede moment. Na een twintigjarig dienstverband bij de Postbank als hoofd Vormgeving, was Gerard in 2000 voor zichzelf begonnen en aan de samenwerking met zijn zakenpartner en collega-ING'er was na tien jaar net een eind gekomen. Gerard ging als zzp'er verder met het bureau voor projecten op het gebied van communicatie en huisstijlen. Als zelfstandige kon hij er wel een klant bij hebben: de VSI.

van de Communicatiecommissie. Ook het notuleren van bestuursvergadering vond ik prettig: ik was daardoor overal goed van op de hoogte.”

En wat was het moeilijkste moment?

Gerard: “Ik hoop nooit weer het gevoel te krijgen dat ontstond toen we in het ledenblad een foutieve vermelding hadden van een overlijden; er waren twee mensen met dezelfde achternaam en we vermeldden de verkeerde! De betreffende persoon was iemand tegengekomen die zei ‘hé je bent niet dood!’ Vreselijk!”

dezelfde mensen vaker bellen over ogenschijnlijk kleine zaken. Wees verder alert: wat van de bestuurstafel moet opgepakt worden en wat heeft welke consequenties?”

Wat vind jij Tom het leukste deel tot nu toe?

Tom: “Ik heb een bureau voor automatiseringsprojecten en ik werk onder meer voor verenigingen op het gebied van financieel recht en compliance. Daarvoor doe ik hetzelfde als voor de beide VO's. Het leukste is voor mij het contact met klanten en leden. Mijn andere klanten hebben zakelijker

lange dienstjaren minder worden. Mensen hebben daarom minder binding met ING en NN. Ledenbinding is denk ik op termijn een hele opgave. VSI had ooit 14.000 leden en het voelde voor hen als warm bad.”

En de toekomst?

Gerard: “Belangenbehartiging. Bewaken van de indexeringen, regelingen in de gaten houden en veel meer. In dat belangenspel hebben de VO's echt een belangrijke rol. Zeker nu met de met herziening van het pensioenstelsel en de expertgroepen die daarvoor in het leven zijn geroepen. Dit wordt voor de VO's een uitdagende tijd omdat ze hierin willen participeren, mee aan tafel overleggen, goede informatie krijgen en aan de leden geven en het contact de pensioenfondsen onderhouden.”

Wat zie jij, Tom?

Tom: “Na anderhalve maand is me al duidelijk dat alles goed is georganiseerd. Dat maakt het leven stuk eenvoudiger. Ik kreeg veel informatie over me heen, genoeg om zonder ervaring in te kunnen verdrinken. Ik vind het heel knap hoe Gerard dat heeft gedaan. Het secretariaat is qua structuur heel goed opgezet. Als ik iets zoek, vind ik het ook direct. Ik kan op zijn schouders staan en dat maakt het een stuk gemakkelijker. Ik ga de komende tijd zorgen dat het inloggen op de sites wat duidelijker wordt uitgelegd zodat meer leden zich voor een activiteit kunnen inschrijven.”

Wat ga je met je nieuwe vrije tijd doen?

Gerard: “Soms had ik wel eens het gevoel gegijzeld te zijn als om het uur iemand belde. Nu kan ik meer tijd aan mijn hobby besteden: kunst. Ik ben galeriehouder geweest de afgelopen jaren, en naast mijn werk voor de VO's organiseerde ik exposities en de verkoop. Dat deed ik voor een kunstvereniging in Hilversum. Als vriend van het Rijksmuseum ga ik daar binnenkort een cursus pentekenen doen. Er is daarnaast nu genoeg tijd om kunst te bekijken, exposities na te reizen, te lezen en zelf te schilderen. Liefst met gemengde techniek, je mag het tekenen-plus noemen. Als het maar een mooie compositie wordt. En niet te vergeten aandacht voor mijn drie kinderen, vier kleinkinderen en relatie.”
Ewald Wagenaar

Tom Kuyper en Gerard van Weerdhuizen: de nieuwe en vertrokken ambtelijk secretaris voor de VO's.

Hoe begon het secretariaat?

Gerard: “Ik ging op zoek naar een nieuw ledenadministratiesysteem omdat ING ermee stopte. Met het vinden daarvan verdiende ik mezelf in één keer terug. Met datzelfde systeem werkt Tom nu ook weer.”
Tom: “Ik werk me nu in en ik had dit systeem graag eerder ontdekt om ook voor mijn andere klanten te gebruiken. Het is erg goed!”

Wat vond je het leukste deel van je werk als secretaris?

Gerard: “Alles wat aansloot op mijn ervaring in de communicatiebranche: van nieuwsbrieven en website tot evenementenorganisatie en huisstijl. Ik ben een tijd lid geweest

Hoe heb jij de splitsing tot de VO-ING en VO-NN ervaren?

Gerard: “Dat was een megagroot project met veel aspecten. Een heel team en een goede leider. Toen merkte ik dat je met bestuurders en ex-managers van niveau te maken hebt in het bestuur. Alles is uiterst professioneel aangepakt en met hard werken tot een goed einde gebracht.”

Wat is je advies aan je opvolger Tom?

Gerard: “De vereniging is van de leden. Dat vraag veel coulance aan de telefoon. En een dienstverlenende houding om uitleg te geven aan iedereen die tegen onduidelijkheden aanloopt. Soms ook veel geduld als

leden dan de beide VO's die ik breder, intensiever en ook persoonlijker vind.”

Gerard: “Hele levensverhalen krijg je soms aan de telefoon. Die gesprekken vragen wat geduld. Toen iemand me drie keer met dezelfde boodschap kort achter elkaar belde, zei ik eens ‘ik ken uw verhaal’. Dat accepteerde ze wel.”

Wat zie je als je naar de huidige VO's kijkt?

Gerard: “Het lidmaatschap is ook een bevestiging van het werk dat de leden ooit hadden. Velen zijn trots op hun werk, daarom zijn ze dikwijls lid. Het lidmaatschap geeft hen binding met toen. Ik zie nu dat die

Uitgever: stichting Bovom.
Hoofdredacteur: Willem Jan van Munster.
Kernredactie: Tom Kuyper, Hans Nijenmanting, Ewald Wagenaar.
Vormgeving: Bade Communicatie.

Video: Annelies van der Ouw.
Redactieadres: administratie VO-ING, Tom Kuyper, De Waterkamer 114, 7325 HX Apeldoorn. Actueel nieuws over de VO-ING is te vinden op de website www.VO-ING.nl.

Ledeninformatie: Voor vragen over het lidmaatschap, de collectieve belangenbehartiging op het gebied van pensioenen en op sociaal terrein, of om een adreswijziging door te geven, neemt u contact op met de administratie.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten in te korten.

© VO-ING, Apeldoorn, 2018.